

Aktivister møtes med tøffe tiltak fra Israel og motstand fra regjeringer i Europa:

Slåss for boikottvåpenet

PRESS: Aktivister for boikott, deinvesteringer og sanksjoner (BDS) tas hardt i Israel. – Det er et uttrykk for at Israel føler presset fra kampanjen, sier Michael Deas fra BDS Europa.

ISRAEL

Av Sissel Henriksen (tekst) og Line Ørnes Søndergaard (foto)

– Israel kjører stadig hardere mot aktivistene som jobber for boikott, deinvesteringer og sanksjoner mot Israel (BDS), sier Michael Deas.

Briten, som nylig var i Norge som gjest hos Palestinakomiteen, jobber som koordinator for den europeiske BDS-bevegelsen, basert i London.

– Mest presset nå er Omar Barghouti, en sentral leder i BDS-bevegelsen. Han er gift med en israelsk statsborger og har permanent oppholdstillatelse i Israel. Han har nå blitt nektet utreise ved at Israel ikke vil fornye hans reisedokument.

Sentrale regjeringsmedlemmer har også truet med at

han kan bli utvist fra Israel, eventuelt bli et mål for det transportminister Israel Katz på en anti-BDS-konferanse i mars kalte «sivilt målrettet eliminering». Katz har seinere sagt at «vi vil ikke fysisk myrde» BDS-aktivister, «men gjøre alt bortsett fra det».

Har fått til mye

Den internasjonale BDS-kampanjen ble lansert i 2005. Elleve år seinere noterer de seg for mange seiere. Flere selskaper har trukket seg ut, eller varslet at de vil trekke seg ut, fra Vestbredden, som brusprodusenten Soda-Stream, eller fra Israel som sådan, som den franske telegiganten Orange.

En rekke kjente personer fra kulturfeltet og akademien har gått ut og støttet boikott, blant annet Ken Loach, Judith Butler, Naomi Klein, Alice Walker og Stephen Hawking. Andre har avlyst opptrreden uten å gi noen klar

FAKTA

BDS-kampanjen:

■ Den internasjonale bevegelsen for boikott, deinvestering og sanksjoner (BDS) mot Israel er en global ikkevoldelig kampanje, som ble startet i januar 2005 på initiativ fra det palestinske sivilsamfunnet.

■ BDS-kampanjen stiller krav om at Israel skal avslutte okkupasjonen av palestinske og andre arabiske områder som de tok i 1967.

■ Kravet er også at de israelske koloniene og muren på Vestbredden skal rives, en slutt på Israels diskriminering av sine palestinske statsborgere og at palestinaflyktningene skal få returnere til sine hjem i tråd med FN-vedtak.

grunn, som Bono, Björk og U2.

Mange fond og banker har trukket ut investeringer i selskaper som er involvert i okkupasjonen. Direkte utenlandsinvesteringer i Israel falt med 46 prosent i 2014, ifølge FN. Samtidig melder israelske aviser at investeringene i landet øker, tross BDS.

– BDS er ikke en stor trussel, men det er en trussel, sa sjeføkonom Shlomo Maoz i S.M. Tel Aviv Investments nylig, ifølge avisa Jerusalem Times.

– Men når de som nå studerer og ser antiisraelske BDS-protester på lærestedene i USA og Storbritannia om fem-sju år får som jobb å administrere fond, da kan det bli et problem.

Israel frykter BDS

Ikke alle som trekker seg ut fra Israel begrunner det politisk. Da Orange i juni i fjor varslet at de ville trekke seg ut, sa de at det ikke var politisk motivert. Likevel fordømte Israels statsminister Benjamin Netanyahu selskapet, og ba den franske regjeringen om å «offentlig fornekte de ynkelige uttalelsene og den

ynkelige handlingen fra et selskap som den delvis eier». Oranges toppsjef ble kalt inn på teppet hos Netanyahu, la seg flat, og sa etter det at Orange ville «fortsette å investere i Israel».

I mediene ble saken likevel satt i sammenheng med BDS, og nevnt sammen med at det norske pensjonsfondet KLP trakk ut investeringer fra selskap som er involvert i bosettinger.

Mange land forbyr boikott

Israel kan likevel glede seg over at de har fått støtte for sin kamp mot BDS i mange land. Både i Spania og Storbritannia møter lokalsamfunn som har vedtatt boikott, motstand på sentralt hold.

– 40 kommuner i Spania har erklært at de er «apartheidfrie

soner og ikke kjøper israelske varer», forteller Deas.

Samtidig har Spanias regjering gjentatte ganger slått fast at de er imot BDS, og et spansk tribunal kom nylig med et utsegn om at BDS er grunnlovsstridig og diskriminerende.

Britiske myndigheter har varslet at de vil forby offentlige institusjoner å boikotte varer produsert av «uetiske selskaper» eller okkupantmakter som Israel. Også i USA og Canada er det vedtatt lover mot boikott på ulike nivåer.

Mest gjennomslag har Israel fått i Frankrike. En lov som retter seg mot rasisme og antisemittisme, har blitt brukt i rikt monn mot BDS-aktivister. Denne uka kunne forkjempere for ytringsfrihet notere en liten seier, da

BOIKOTTER: Palestiner i Bethlehem på Vestbredden går forbi et skilt som oppfordrer til boikott av produkter fra bosettinger.

FOTO: THOMAS COEX, AFP/NTB SCANPIX

– Israel er nyttig for Vesten

Boikott-aktivist Michael Deas mener at Israels tette forhold til Vesten slår ut på mange felt.

– De som får mest uttelling på høyresidas reaksjon på masseimmigrasjonen til Europa, vil nettopp være Israel. Når EU snakker om å bruke droner til grensestyrken Frontex, vil det være Israel de går til for å få droneteknologi. Når Ungarn sier at de vil bygge mur mot migrantene, så spør de Israel og israelske selskaper om hjelp. Dronene som britiske regjeringer bruker i Afghanistan, er laget av israelske selskaper, sier han.

Deas mener dette også er en av grunnene til at Vesten tolererer og tillater Israels mange menneskerettsbrudd.

– Det handler ikke bare om en sterk israellobb, som noen mener. Det handler om at Israel er nyttig for vestlige regjeringer, om at Israel er nyttig for vestlig imperialisme i Midtøsten. Jeg mener det er noe som venstresidebevegelser må se mer på: Hva slags rolle spiller Israel i vestlig imperialisme, og i veksten av høyrevridde ideer i Europa?

Han viser til at i Europa blir palestinaspørsmålet sett som noe langt borte.

– Palestinaaktivister i Vesten må slutte å se på dette bare som utenriksspørsmål, og begynne å se hvordan Israels politikk bidrar til å forme

også vår innenrikspolitik. Hvis du ser på de pågående angrepene på forsamlingsfrihet og ytringsfrihet i Frankrike, så er det slik at mange av de samme angrepene skjedde allerede for to år siden, men da mot palestinaaktivister. Ved å påstå at det er antisemittisme man slår ned på, flyttes grensene for hva som er lov, påpeker han.

– Israel eksporterer ikke bare teknologi, men også mentaliteten bak den. På denne måten støtter Israel veksten av undertrykkende politiske systemer.

UT I DET FRI
Arne Lie Christensen
om norsk hyttekultur
TYS DAG 7.6 KL. 13

Nasjonalbiblioteket
Soli plass, Oslo

JERNVERKSMUSEUM TVEDESTRAND

DIREKTØR

Næs jernverksmuseum
søker ny direktør

Søknadsfrist 17. juni 2016.

Se fullstendig utlysning på:
www.jernverksmuseet.no

Næs Jernverksmuseum - Nesverkveien 240, 4934 Nes Verk

STÅR PÅ: Michael Deas, koordinator for den europeiske BDS-bevegelsen (Boikott, sanksjoner og de-investering av Israel) noterer framgang for bevegelsen, men også harde motangrep.

en domstol overprøvd et forbud mot et støttemøte for folk som står tiltalt for solidaritetsaktiviteter for Palestina.

På motsatt side har Sverige, Irland og Nederland slått fast at det er legitimt og innenfor ytringsfriheten å oppfordre til boikott av Israel, og i Ontario i Canada ble en antiboikottlov nylig stemt ned ut fra ytringsfrihetsargumenter.

– Tunge menneskerettsaktører som Amnesty og Human Rights Watch har også understreket at BDS skal beskyttes av ytringsfriheten, og at BDS-aktivister er menneskerettsforsvarere, sier Deas.

Norges syn

356 europeiske menneskerettsorganisasjoner, kirke-

grupper, fagforeninger og politiske partier oppfordret nylig EU til å støtte retten til boikott. I Norge er regjeringen og flertallet i Stortinget imot boikott av Israel. Palestinakomiteen har sendt brev og spurt om regjeringens syn på om BDS-bevegelsen skal ha ytringsfrihet, men har ikke fått svar.

Tore Hattrem, statssekretær i Utenriksdepartementet, sier i en e-post til Klassekampen at et fritt og aktivt sivilt samfunn er en av grunnpillarene i et demokratisk samfunn. «Det er viktig at både lovgivning og uttalelser fra sentrale politikere som gir handlingsrom for de sivile samfunnsorganisasjonene og fremmer deres ytringsfrihet», skriver han.

sissel.henriksen@klassekampen.no

KLASSEKAMPEN INVITERER LESERE,
BIDRAGSYTERE, VENNER OG BEKJENTE TIL

SOMMERFEST

Fredag 10. juni, kl. 18.00

Sukkerbiten
bak Operaen

Sjampis, pølser og Ullern Kammerkor!

For å kunne planlegge serveringen trenger vi din påmelding innen fredag 3. juni på epost: sommerfest@klassekampen.no

KLASSEKAMPEN